

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

BANKOVÝ DOHLAD

Návrh všeobecných zásad hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti

BANKENTOEZICHT

November 2016

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŮ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

BANKENAUF SICHT

SUPERVISÃO BANCÁRIA

Obsah

Predslov	3
1 Právny rámec	4
1.1 Nariadenie o SSM a nariadenie o rámci SSM	4
1.2 CRD IV a vnútroštátne právo	4
1.3 Usmernenia Európskeho orgánu pre bankovníctvo	5
1.4 Politiky, postupy a procesy SSM	5
2 Organizácia v rámci SSM	6
2.1 Príslušné vnútroštátne orgány ako východiskový bod	6
2.2 ECB ako rozhodovací orgán	6
3 Zásady	8
Zásada č. 1 – Prvoradá zodpovednosť úverových inštitúcií	8
Zásada č. 2 – Ochranná funkcia	8
Zásada č. 3 – Harmonizácia	8
Zásada č. 4 – Úmernosť a individuálne hodnotenie	9
Zásada č. 5 – Zásady náležitého postupu a spravodlivosti	9
Zásada č. 6 – Interakcia s priebežným dohľadom	9
4 Rozsah hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti vykonávaného ECB	10
5 Hodnotiace kritériá	11
5.1 Prax	11
5.2 Dobrá povest'	13
5.3 Konflikty záujmov a nestrannosť	15
5.4 Časová kapacita	17
5.5 Vhodné zloženie	20
6 Pohovory	21
6.1 Účel	21

6.2	Rozsah a druhy	21
6.3	Oznámenie	22
6.4	Komisia poverená pohovorom	22
6.5	Jazyk	22
7	Proces hodnotenia	23
7.1	Vymenovanie nových osôb	23
7.2	Nové skutočnosti	25
7.3	Udeľovanie povolení a posudzovanie kvalifikovaných účastí	25
8	Rozhodnutie	26
8.1	Kladné rozhodnutia	27
8.2	Doručenie rozhodnutia a odvolanie	28
9	Odvolávanie členov riadiaceho orgánu	29
	Skratky a pojmy	30

Predslov

Riadiaci orgán úverovej inštitúcie musí byť schopný plniť si svoje povinnosti a jeho zloženie musí prispievať k účinnému riadeniu úverovej inštitúcie a vyváženému rozhodovaniu. Tieto predpoklady majú vplyv nielen na bezpečnosť a zdravie samotnej inštitúcie, ale aj na bankový sektor ako taký, pretože prehlbujú dôveru širokej verejnosti v osoby poverené riadením finančného sektora eurozóny.

Od 4. novembra 2014 ECB rozhoduje o vymenovávaní všetkých členov riadiacich orgánov významných úverových inštitúcií, na ktoré priamo dohliada. Príručka bankového dohľadu, ktorú ECB zverejnila v novembri 2014, sa stručne dotýka aj otázky posudzovania vhodnosti. Cieľom tohto návrhu všeobecných zásad hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti je bližšie objasniť pravidlá, postupy a procesy, ktoré ECB uplatňuje pri posudzovaní vhodnosti členov riadiacich orgánov významných úverových inštitúcií.

Politiky, postupy a procesy uvedené v tomto návrhu všeobecných zásad sa môžu priebežne meniť. Všeobecné zásady uvedené v tomto návrhu majú byť praktickou pomôckou, ktorá sa bude pravidelne aktualizovať na základe najnovších poznatkov z praxe.

Návrh všeobecných zásad sa snaží zharmonizovať implementáciu hodnotiacich kritérií uplatniteľných na hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti. Takáto harmonizovaná implementácia sa snaží doceliť bežné praktiky dohľadu. Nie je však právne záväzným dokumentom a nijakým spôsobom nenahrádza príslušné zákonné požiadavky vyplývajúce z platného práva EÚ či vnútroštátnych právnych predpisov. Hlavným cieľom konzultácie je predstaviť politiky a postupy navrhnuté Európskou centrálnou bankou, opísané predovšetkým v kapitolách 5 a 6 návrhu všeobecných zásad, a získať spätnú väzbu.

1 Právny rámec

1.1 Nariadenie o SSM a nariadenie o rámci SSM

Dohľad nad spôsobilosťou a bezúhonnosťou je jednou z oblastí, ktoré sú vo výhradnej kompetencii ECB. Článok 4 ods. 1 písm. e) nariadenia o SSM¹ jednoznačne uvádza, že hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti sa považuje za súčasť dohľadu ECB nad celkovým riadením úverových inštitúcií.

Nariadenie o rámci SSM² sa bližšie zaoberá kompetenciami pri hodnotení spôsobilosti a bezúhonnosti v článkoch 93 a 94. Nariadenie o rámci SSM tiež ukladá dohliadaným subjektom niektoré priame povinnosti, pokiaľ ide o oznamovanie všetkých relevantných informácií príslušným vnútroštátnym orgánom. Článok 93 sa týka zmien v riadiacich orgánoch, zatiaľ čo článok 94 sa vzťahuje na nové skutočnosti a akékoľvek iné okolnosti, ktoré by mohli ovplyvniť nepretržitú povinnosť zabezpečiť vhodné personálne zloženie riadiacich orgánov úverových inštitúcií.

ECB rozhoduje o vhodnosti členov riadiacich orgánov významných úverových inštitúcií po každom hodnotení spôsobilosti a bezúhonnosti.

1.2 CRD IV a vnútroštátne právo

Prvý pododsek článku 4 ods. 3 nariadenia o SSM stanovuje, že ECB pri plnení svojich úloh v oblasti dohľadu uplatňuje všetky príslušné právne predpisy Únie, a v prípade smerníc aj vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa tieto smernice transponujú. Požiadavky týkajúce sa vhodnosti sú stručne spomenuté v článku 91 smernice CRD IV³. Smernica síce zachytáva podstatu základných noriem spôsobilosti a bezúhonnosti, neupresňuje však jednotlivé kritériá a nestanovuje ani potrebný postup dohľadu (napr. rozhodnutie medzi predchádzajúcim súhlasom dohľadu s vymenovaním alebo následným oznámením vymenovania orgánu dohľadu).

Pri rozhodovaní o spôsobilosti a bezúhonnosti v rámci SSM preto ECB berie do úvahy vecné požiadavky na spôsobilosť a bezúhonnosť stanovené v záväzných vnútroštátnych právnych predpisoch, ktoré transponujú článok 91 CRD IV. Vzhľadom na to, že článok 91 smernice CRD IV jasne predstavuje minimálne harmonizačné

¹ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63).

² Nariadenie Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 468/2014 zo 16. apríla 2014 o rámci pre spoluprácu v rámci jednotného mechanizmu dohľadu medzi Európskou centrálnou bankou, príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a určenými vnútroštátnymi orgánmi (nariadenie o rámci SSM) (ECB/2014/17) (Ú. v. EÚ L 141, 14.5.2014, s. 1).

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene a doplnení smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

ustanovenie, každá z devätnástich krajín eurozóny ho transponovala inak. Niektoré krajiny zašli až nad rámec článku 91 CRD IV.

ECB môže pri rozhodovaní využívať všetky právomoci, ktoré má k dispozícii na základe nariadenia o SSM. Príkladom právomocí, ktoré jej priamo udeľuje nariadenie o SSM, je zhromažďovanie informácií (i prostredníctvom pohovorov), ukladanie podmienok a povinností a vydávanie odporúčaní v rozhodnutiach o spôsobilosti a bezúhonnosti.

1.3 Usmernenia Európskeho orgánu pre bankovníctvo

Popri vnútroštátnom práve ECB dodržiava i usmernenia Európskeho orgánu pre bankovníctvo (European Banking Authority – EBA) o spôsobilosti a bezúhonnosti a jeho usmernenia o vnútornom riadení⁴. Tieto usmernenia príslušným vnútroštátnym orgánom a ECB umožňujú požiadavky bližšie upresniť. Definície a koncepty uvedené v týchto usmerneniach boli v tomto návrhu všeobecných zásad zohľadnené.

1.4 Politiky, postupy a procesy SSM

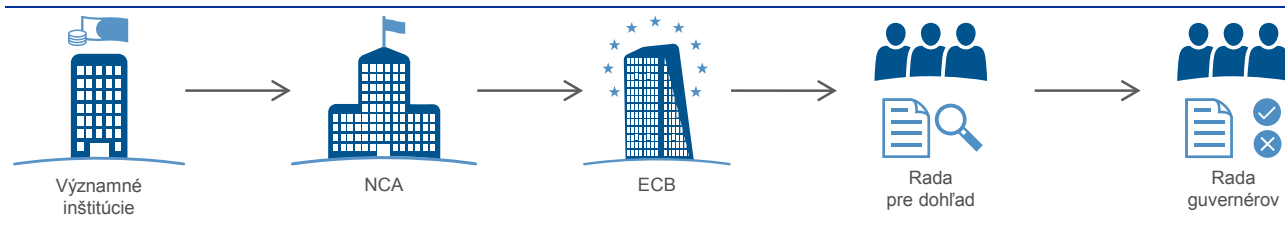
ECB spolu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi (national competent authorities – NCA) harmonizuje implementáciu požiadaviek a usmernení EÚ určením politík týkajúcich sa kritérií, postupov a procesov hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti. Tieto politiky sa stanovujú bez toho, aby bolo dotknuté vnútroštátne právo, takže ECB i NCA sa nimi v prípade neexistencie protichodných záväzných vnútroštátnych právnych predpisov majú riadiť. NCA sa zaviazali vykladať a tvoriť vnútroštátne právo v súlade s týmito politikami. Návrh všeobecných zásad vychádza z politík, ktoré schválila Rada pre dohľad do konca januára 2016. Politiky sa budú priebežne prehodnocovať na základe vývoja v praxi SSM pri hodnotení spôsobilosti a bezúhonnosti, regulačného vývoja na európskej i medzinárodnej úrovni a nových spôsobov výkladu smernice CRD IV, ktoré záväzne určuje napríklad Súdny dvor Európskej únie.

⁴ Usmernenia o posúdení vhodnosti členov riadiaceho orgánu a osôb zastávajúcich kľúčové funkcie (EBA/GL/2012/06), návrh usmernení EBA a ESMA o posúdení vhodnosti členov riadiaceho orgánu a osôb zastávajúcich kľúčové funkcie, v súčasnosti predmetom konzultácie, a usmernenia o vnútornom riadení (GL44).

2 Organizácia v rámci SSM

Obrázok 1

Zainteresované strany v rámci SSM

2.1 Príslušné vnútroštátne orgány ako východiskový bod

Úverové inštitúcie (vo výnimočných prípadoch vymenované osoby⁵) oznamujú vymenovania príslušnému NCA prostredníctvom národných oznamovacích formulárov⁶ (ak sú k dispozícii).

NCA následne informujú ECB. Spolu zhromažďujú potrebné informácie, vykonávajú hodnotenia a predkladajú podrobné návrhy rozhodnutí Rade pre dohľad a Rade guvernérov.

2.2 ECB ako rozhodovací orgán

ECB rozhoduje len o vymenovániach vo významných úverových inštitúciách, s výnimkou prípadov, kde sú vymenovania do funkcií súčasťou udeľovania licencií alebo schvaľovania kvalifikovaných účastí (spoločný postup pre významné i menej významné inštitúcie). Podľa článku 6 ods. 4 nariadenia o SSM nesú zodpovednosť za pravidelné vymenovania v menej významných inštitúciách (t. j. mimo kontextu udeľovania licencií alebo schvaľovania kvalifikovaných účastí) príslušné vnútroštátne orgány.

V rámci ECB vykonáva hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti odbor pre udeľovanie povolení⁷ generálneho riaditeľstva pre mikroprudenciálny dohľad IV (v tomto generálnom riaditeľstve sú zoskupené všetky horizontálne funkcie bankového dohľadu ECB) spolu so spoločnými dohľadacími tímami a (ak existujú)

⁵ Definícia pojmu „vymenovaná osoba“ sa nachádza na konci tohto dokumentu v časti „Skratky a pojmy“.

⁶ Odkazy na národné formuláre sa nachádzajú tu.

⁷ Odbor pre udeľovanie povolení zabezpečuje správne uplatňovanie politik, postupov a procesov SSM, dodržiavanie platných právnych požiadaviek a konzistentnosť výsledkov rozhodnutí ECB o spôsobilosti a bezúhonnosti.

horizontálnymi odbormi NCA zodpovednými za hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti.

3 Zásady

Zásada č. 1 – Prvoradá zodpovednosť úverových inštitúcií

Dohliadané subjekty nesú prvoradú zodpovednosť za to, aby do riadiaceho orgánu boli vybraté a vymenované osoby, ktoré spĺňajú požiadavky týkajúce sa spôsobilosti a bezúhonnosti („vhodnosti“). Sú povinné vykonávať vlastné podrobné hodnotenie členov riadiaceho orgánu, a to nielen pred ich vymenovaním, ale aj priebežne (napr. v prípade podstatnej zmeny kompetencií člena riadiaceho orgánu). V rámci tohto hodnotenia musia dohliadané subjekty zabezpečiť plne transparentnú spoluprácu s dotknutými osobami.

V rámci povinnosti zabezpečiť (nepretržitú) vhodnosť členov riadiacich orgánov je dohliadaný subjekt povinný poskytovať príslušným orgánom **všetky informácie potrebné** na hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti vo všetkých príslušných prípadoch (nové vymenovanie, nové skutočnosti, zmena funkcie atď.). Poskytované informácie musia byť včasné a presné. O rozsahu a spôsobe poskytovania informácií (v relevantných prípadoch pomocou národných formulárov) rozhodujú ECB a NCA. V prípade potreby môžu dohliadaný subjekt alebo vymenovanú osobu požiadať o písomné alebo ústne poskytnutie ďalších informácií (napr. v rámci pohovoru). Ak dohliadaný subjekt, resp. vymenovaná osoba požiadavku nesplní, informácie o vymenovanej osobe sa budú považovať za neúplné a tým znemožnia prijatie kladného rozhodnutia.

Zásada č. 2 – Ochranná funkcia

Dohľad nad spôsobilosťou a bezúhonnosťou musí zabrániť osobám, ktoré by mohli ohroziť náležité fungovanie riadiaceho orgánu, v ich vymenovaní do funkcie, resp. v jej ďalšom výkone v prípade, že nastane dôvod pochybovať o ich spôsobilosti alebo bezúhonnosti. ECB v tomto smere plní ochrannú úlohu. Jej úlohou je zaistiť, aby významné úverové inštitúcie dodržiavali požiadavky na zavedenie spoľahlivého systému riadenia vrátane požiadaviek na spôsobilosť a bezúhonnosť osôb poverených riadením úverových inštitúcií.⁸

Zásada č. 3 – Harmonizácia

Cieľom dohľadu ECB nad spôsobilosťou a bezúhonnosťou je zabezpečiť vyššiu mieru harmonizácie hodnotenia členov riadiacich orgánov v krajinách eurozóny.⁹ Vyššia miera konzistentnosti a konvergencia sú potrebné vzhľadom na početné

⁸ Článok 6 ods. 1 písm. e) a článok 6 ods. 4 nariadenia o SSM.

⁹ Viac v časti „Zásada 3 – Homogenita v rámci SMM“ príručky bankového dohľadu.

rozdiely zistené v politikách, procesoch a postupoch dohľadu (vrátane odlišného výkladu platných hodnotiacich kritérií) pri hodnotení spôsobilosti a bezúhonnosti.

Zásada č. 4 – Úmernosť a individuálne hodnotenie

Zásada úmernosti platí vo všetkých fázach procesu hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti. To znamená, že proces dohľadu ECB i uplatňovanie kritérií vhodnosti by mali byť úmerné veľkosti subjektu a povahe, rozsahu a zložitosti jeho činnosti, ako aj konkrétnej obsadzovanej funkcii.

Uplatňovanie zásady úmernosti v kritériách vhodnosti nesmie spôsobiť zníženie noriem vhodnosti, môže však viesť k odlišnému postupu hodnotenia alebo uplatňovania kritérií vhodnosti. Hodnotenie je tak vo všetkých prípadoch postavené na individuálnej analýze a úsudku orgánu dohľadu.

Zásada č. 5 – Zásady náležitého postupu a spravodlivosti

Dohľad nad spôsobilosťou a bezúhonnosťou je do značnej miery procedurálny. Žiadateľom je vo väčšine prípadov dohliadaný subjekt a dohľadový vzťah vzniká medzi ECB, NCA a dohliadaným subjektom. Rozhodnutie o spôsobilosti a bezúhonnosti by však mohlo ovplyvniť práva dohliadaného subjektu a vymenovanej osoby. V takom prípade sa na obidve strany vzťahujú všetky procedurálne záruky stanovené v nariadení o SSM a v nariadení o rámci SSM, napr. právo na vypočutie. ECB je povinná rozhodovať na základe informácií, ktoré možno považovať za významné a relevantné na účely hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti, vyváženým spôsobom a na základe posúdenia faktorov v prospech i neprospech vymenovanej osoby. Popri nariadení o SSM a nariadení o rámci SSM sa ECB riadi i všeobecnými zásadami administratívneho práva EÚ a zákonmi EÚ o ochrane údajov.

Zásada č. 6 – Interakcia s priebežným dohľadom

Hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti nadväzuje na priebežný dohľad nad riadením inštitúcie, predovšetkým pokiaľ ide o zloženie a pôsobenie riadiaceho orgánu. Hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti môže viesť k rozhodnutiu, ktoré je následne potrebné zohľadniť v rámci priebežného dohľadu, zatiaľ čo priebežný dohľad zasa môže byť zdrojom informácií pre hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti (predovšetkým pokiaľ ide o kritériá kolektívnej vhodnosti či neustrannosti) alebo môže byť podnetom na prehodnotenie členov riadiaceho orgánu.

4 Rozsah hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti vykonávaného ECB

Tento návrh všeobecných zásad sa vzťahuje na všetky inštitúcie pod priamym dohľadom ECB, tak úverové inštitúcie, ako aj (zmiešané) finančné holdingové spoločnosti¹⁰, a v prípade udeľovania licencií a schvaľovania kvalifikovaných účastí i na menej významné inštitúcie.

Článok 91 smernice CRD IV sa vzťahuje na členov riadiaceho orgánu v riadiacej funkcii (výkonné funkcie) a v dozornej funkcii (nevýkonné funkcie). Pojmom „riadiaci orgán“ sa tak spoločne označujú obe tieto funkcie.

¹⁰ V prípade holdingových spoločností platí článok 121 CRD IV.

5 Hodnotiace kritériá

Spôsobilosť a bezúhonnosť členov riadiaceho orgánu sa hodnotí na základe piatich kritérií: odbornej praxe, dobrej povesti, konfliktov záujmov a nestrannosti, časovej kapacity a kolektívnej vhodnosti. Jednotlivé kritériá sú bližšie špecifikované v nasledujúcej časti.

5.1 Prax

Praktické a teoretické poznatky

Členovia riadiaceho orgánu musia mať dostatočné znalosti, zručnosti a skúsenosti na výkon svojich funkcií.¹¹ Pojem „prax“ sa v tomto prípade používa v širšom zmysle a predstavuje praktické skúsenosti nadobudnuté v predchádzajúcich zamestnaniach i teoretické vzdelanie a odbornú prípravu. Do úvahy sa berú i znalosti a zručnosti členov. Pri hodnotení teoretických skúseností sa berie do úvahy predovšetkým stupeň a profil vzdelania, ktorý by mal súvisieť s bankovými a finančnými službami alebo inými relevantnými oblasťami (predovšetkým bankovníctvom a financiami, ekonomikou, právom, administratívou, finančnou reguláciou, strategickým plánovaním, riadením rizík, internou kontrolou, finančnou analýzou a kvantitatívnymi metódami). Pod praktickými skúsenosťami sa myslia predchádzajúce pracovné pozície, pričom sa berie do úvahy dĺžka pracovného pomeru, veľkosť subjektu, pracovné povinnosti, počet podriadených osôb, povaha vykonávanej činnosti, skutočná relevantnosť nadobudnutých skúseností a pod.

Bez ohľadu na národné formuláre je dohliadaný subjekt povinný predložiť prinajmenšom podrobný životopis vymenovanej osoby. Do úvahy sa berie i absolvované a prebiehajúce odborné vzdelávanie.

Špecifické požiadavky súvisiace s funkciou a minimálne požiadavky

Univerzálne platí zásada úmernosti, keďže požadovaná prax závisí od základných aspektov konkrétnej funkcie a inštitúcie. Rozsah požadovanej praxe rastie úmerne so zložitou týchto aspektov.

Od všetkých členov riadiaceho orgánu sa očakáva prinajmenšom základná prax v bankovníctve v spojitosti s:

- finančnými trhmi,

¹¹ Článok 91 ods. 1 CRD IV.

- regulačným rámcom a právnymi požiadavkami,
- strategickým plánovaním a znalosťou obchodnej stratégie či obchodného plánu úverovej inštitúcie a ich realizácie,
- riadením rizík (identifikáciou, hodnotením, monitorovaním, kontrolou a zmierňovaním hlavných typov rizík úverovej inštitúcie) vrátane skúseností priamo súvisiacich s úlohami člena,
- hodnotením účinnosti mechanizmov úverovej inštitúcie, zabezpečením účinného riadenia, dozoru a kontroly,
- výkladom finančných údajov úverovej inštitúcie, identifikáciou hlavných nedostatkov na základe týchto informácií a primeranými kontrolnými mechanizmami a opatreniami.

Hodnotenie praxe je dvojfázové: v prvej fáze sa hodnotí prax vymenovanej osoby na základe stanovených minimálnych kritérií, ktorých splnenie sa považuje za predpoklad dostatočnej praxe. V prípade potreby sa v druhej fáze vykonáva podrobnejšie hodnotenie.

Prvá fáza: Hodnotenie na základe minimálnych kritérií

Prax sa hodnotí na základe predpokladov dostatočnej praxe v podobe minimálnych kritérií. Ak nie je dôvod predpokladať opak, po splnení kritérií sa vymenovaná osoba spravidla považuje za dostatočne skúsenú. Tieto minimálne kritériá nemajú vplyv na vnútroštátne právo. V závislosti od relevantných faktorov, napr. obsadzovanej funkcie, povahy, veľkosti a zložitosti subjektu alebo iných faktorov považovaných za potrebné, sa môže požadovať dodatočná prax. V prípade riaditeľa, ktorý je zároveň CRO, CFO, osobou zodpovednou za dodržiavanie predpisov alebo predsedom audítorského výboru alebo výboru pre riadenie rizík, je potrebné stanoviť špecializovanú prax v danej oblasti.

Predpoklad primeranej praxe pre riadiaci orgán v jeho riadiacej funkcii

CEO	Riaditeľ
Výkonný riaditeľ: desať rokov aktuálnej ¹² praxe v oblasti súvisiacej s bankovníctvom alebo finančnými službami. Významnú časť by mali predstavovať vyššie riadiace funkcie. ¹³	Výkonný riaditeľ: päť rokov aktuálnej praxe v oblasti súvisiacej s bankovníctvom alebo finančnými službami.

Predpoklad primeranej praxe pre riadiaci orgán v dozornej funkcii.

Predseda	Riaditeľ
----------	----------

¹² V priebehu posledných 12 rokov.

¹³ Funkcie o jednu úroveň nižšie ako riadiaci orgán v riadiacej funkcii

Predseda bez výkonných právomocí: desať rokov aktuálnej relevantnej¹⁴ praxe. Z toho významná časť vo vyšších riadiacich funkciách a významné teoretické skúsenosti v oblasti bankovníctva alebo podobnej relevantnej oblasti.

Nevýkonné funkcie: tri roky aktuálnej relevantnej praxe vo vysokých riadiacich pozíciách¹⁵ (vrátane teoretických skúseností v bankovníctve).

Druhá fáza: Podrobné hodnotenie

V prípade nesplnenia minimálnych kritérií dostatočnej praxe je stále možné vymenovanú osobu uznať za vhodnú, ak to dohliadaný subjekt dokáže primerane zdôvodniť. Pri posudzovaní vhodnosti sa uskutočňuje podrobné hodnotenie praxe vymenovanej osoby, pričom sa berie do úvahy potreba dostatočnej rôznorodosti a širokého spektra skúseností v riadiacom orgáne a v príslušných prípadoch i vnútroštátne požiadavky na zastúpenie zamestnancov v riadiacom orgáne. Opodstatnením môže byť napríklad plán odbornej prípravy v prípade nedostatočnej praxe, celkovo vhodné zloženie existujúcich členov riadiaceho orgánu, vymenovanie do špecifickej časovo obmedzenej funkcie (napr. pri likvidovanej inštitúcii) alebo špecifické teoretické alebo praktické skúsenosti, ktoré inštitúcia potrebuje.

5.2 Dobrá povest'

Absencia úmernosti a prezumpcia nevinny

Členovia riadiaceho orgánu musia mať v záujme zdravého a obozretného riadenia dohliadaného subjektu vždy dostatočne dobrú povest'¹⁶. Vzhľadom na to, že povest' osoby môže byť len dobrá alebo zlá, v prípade požiadavky dobrej povesti, resp. hodnotenia jej splnenia sa nemôže uplatňovať zásada úmernosti. Toto hodnotenie sa vo všetkých inštitúciách vykonáva rovnako.

Vymenovaná osoba sa bude považovať za osobu s dobrou povest'ou vtedy, ak neexistujú žiadne dôkazy o opaku ani žiadne dôvody na pochybnosti o jej dobrej povesti (prezumpcia nevinny). Ak súkromné alebo obchodné konanie vymenovanej osoby vyvoláva pochybnosti o jej schopnosti zabezpečiť zdravé a obozretné riadenie úverovej inštitúcie, dohliadaný subjekt a/alebo vymenovaná osoba upovedomia orgán dohľadu, ktorý posúdi významnosť daných okolností.

¹⁴ Pri hodnotení relevantnosti by sa mala zvažovať miera podobnosti veľkosti a zložitosti inštitúcií, v ktorých osoba získala prax. V porovnaní s výkonným riaditeľom môže byť relevantná prax v prípade predsedu alebo nevýkonného riaditeľa širšia. V každom prípade sa prax v oblastiach bankovníctva a finančných služieb nevyžaduje od všetkých členov riadiaceho orgánu vo funkcii dohľadu.

¹⁵ Funkcie o jednu alebo dve úrovne nižšie ako riadiaci orgán v riadiacej funkcii.

¹⁶ Článok 91 ods. 1 CRD IV.

(Prebiehajúce) právne konania

Prebiehajúce i uzavreté trestnoprávne alebo správne konania sa môžu odraziť na dobrej povesti vymenovanej osoby a dohliadaného subjektu, a to i vtedy, ak je predmetná osoba vymenovaná (nominovaná) v inom štáte ako v štáte, v ktorom nastali súvisiace udalosti.¹⁷ Napriek prezumpcii nevinoty má i samotná skutočnosť, že osoba je predmetom trestného stíhania, vplyv na jej bezúhonnosť. Uzavreté konania budú mať vplyv, ak je záverečné rozhodnutie vynesené v neprospech vymenovanej osoby. Aj v prípade rozhodnutia v prospech vymenovanej osoby môže orgán dohľadu zvážiť okolnosti konania a posúdiť prípadný vplyv na jej dobrú povesť. Orgán dohľadu preto musí byť vždy informovaný o prebiehajúcich právnych konaniach.¹⁸ Orgán dohľadu na základe všetkých dostupných informácií posúdi významnosť skutočností a ich vplyv na dobrú povesť vymenovanej osoby a dohliadaného subjektu.

Od vymenovanej osoby, dohliadaného subjektu a/alebo orgánu činného v trestnom konaní sa bude vyžadovať minimálny súbor informácií:

- povaha obžaloby, resp. obvinenia (vrátane informácie o tom, či je obvinenie trestnoprávnej alebo správnej povahy, resp. či sa týka zneužitia dôvery), stav konania (t. j. vyšetrovanie, obžaloba, rozsudok, odvolanie) a pravdepodobný trest v prípade preukázania viny,¹⁹
- časový odstup a vystupovanie vymenovanej osoby od údajného porušenia právnych predpisov,
- osobná účasť vymenovanej osoby, predovšetkým pokiaľ ide o delikty právnických osôb,
- spätný pohľad vymenovanej osoby na jej predchádzajúce konanie,
- iné poľahčujúce alebo priťažujúce okolnosti (napr. iné prebiehajúce alebo minulé vyšetrovania, uložené správne sankcie, rozviazanie pracovného pomeru alebo odvolanie z funkcie atď.),
- posúdenie skutočností zo strany vymenovanej osoby a dohliadaného subjektu. Riadiaci orgán by mal byť výslovne požiadaný o posúdenie prebiehajúcich konaní a o potvrdenie svojej dôvery vo vymenovanú osobu. Táto požiadavka je dôležitá i z hľadiska rizika straty dobrého mena dohliadaného subjektu.

¹⁷ Prebiehajúce konania môžu ovplyvniť aj schopnosť člena riadiaceho orgánu venovať dostatok času výkonu svojej funkcie, preto je potrebné zohľadniť aj tento aspekt.

¹⁸ Tieto údaje môžu byť súčasťou informácií predkladaných v rámci počiatočnej žiadosti/oznámenia, alebo môžu byť oznámené orgánu dohľadu dodatočne ako nová skutočnosť už po nastúpení člena riadiaceho orgánu do funkcie.

¹⁹ Všetky relevantné informácie by mal v prvom rade poskytnúť dohliadaný subjekt, resp. vymenovaná osoba. Ak bude ECB poskytnuté informácie považovať za nedostatočné alebo neúplné, môže si vyžiadať informácie od orgánu činného v trestnom konaní.

5.3 Konflikty záujmov a neustrannosť

Oznamovanie, zmierňovanie, riešenie a prevencia konfliktov záujmov

Dohliadaný subjekt by mal uplatňovať postupy na oznamovanie, zmierňovanie, riešenie a prevenciu konfliktov záujmov²⁰, či už skutočných, potenciálnych (t. j. primerane predvídateľných) alebo vnímaných (t. j. z pohľadu verejnosti). Ku konfliktu záujmov dochádza vtedy, ak presadzovanie záujmov člena poškodzuje záujmy dohliadaného subjektu. Konflikty záujmov člena môžu byť prípustné pod podmienkou ich adekvátneho zmiernenia alebo riešenia. Ak adekvátne zmiernenie alebo riešenie nie je možné na základe písomných pravidiel dohliadaného subjektu, podstatným konfliktom záujmov je potrebné zabrániť. Ak vnútroštátne hmotné právo navyše obsahuje konkrétne formálne kritériá nezávislosti pre určitých členov riadiaceho orgánu („nezávislých riaditeľov“), je potrebné dodržať i tieto kritériá.

Významnosť

Orgán dohľadu posúdi významnosť rizika vyplývajúceho z konfliktu záujmov. Bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne právne predpisy, nasledujúca tabuľka uvádza otvorený zoznam situácií, ktoré sa považujú za významný konflikt záujmov. Neznamená to však, že ECB nemôže zistiť významné konflikty záujmov i v prípadoch mimo uvedených situácií a limitov.

²⁰ Článok 88 ods. 1 CRD IV.

Tabuľka 1

Významné konflikty záujmov

Kategória konfliktu	Obdobie	Miera a druh prepojenia a v príslušných prípadoch limit
Osobný	v súčasnosti	Vymenovaná osoba: má blízke osobné vzťahy ²¹ s členom riadiaceho orgánu, kľúčovým funkcionárom alebo akcionárom s kvalifikovaným podielom v dohliadanom subjekte, jeho materskej alebo dcérskej spoločnosti, je účastníkom súdneho konania vedeného proti dohliadanému subjektu, jeho materskej alebo dcérskej spoločnosti, má s dohliadaným subjektom, jeho materskou alebo dcérskou spoločnosťou obchodný vzťah (súkromný alebo prostredníctvom spoločnosti).
Profesionálny	v súčasnosti alebo za posledné dva roky	Vymenovaná osoba alebo jej blízka osoba: v tom istom čase zastáva riadiacu alebo vysokú pracovnú pozíciu v dohliadanom subjekte, v konkurenčnom subjekte alebo v materskej či dcérskej spoločnosti, má významný obchodný vzťah s dohliadaným subjektom, s konkurenčným subjektom alebo s materskou či dcérskou spoločnosťou. Významnosť obchodného záujmu závisí od (finančnej) hodnoty, ktorú predstavuje pre podnik vymenovanej osoby alebo jej blízkej osoby.
Finančný	v súčasnosti	Vymenovaná osoba alebo jej blízka osoba má významný finančný podiel alebo finančný záväzok : v dohliadanom subjekte/voči dohliadanému subjektu, v/voči materskej alebo dcérskej spoločnosti, u klienta/voči klientovi dohliadaného subjektu, u konkurencie/voči konkurencii dohliadaného subjektu. Príkladom finančného podielu/zväzku sú akcie, iné investície a úvery. Významnosť závisí od (finančnej) hodnoty podielu alebo záväzku v pomere k finančným prostriedkom vymenovanej osoby. Za nevýznamné sa spravidla považujú: všetky riadne splácané neprednostné zabezpečené súkromné úvery (napr. súkromné hypotekárne úvery), všetky ostatné splácané i nesplácané, zabezpečené i nezabezpečené neprednostné úvery do 100 000 €, súčasné akciové podiely nepresahujúce 1 % alebo iné investície v ekvivalentnej hodnote.
Politický	v súčasnosti alebo za posledné dva roky	Vymenovaná osoba alebo jej blízka osoba zastáva vysoko vplyvnú politickú funkciu. „Vysoký vplyv“ je možný na všetkých úrovniach: samosprávnej (napr. starosta), krajskej alebo ústrednej (napr. vládný predstaviteľ), zamestnanec verejnej správy, štátny predstaviteľ. Významnosť konfliktu záujmov závisí od toho, či je daná politická funkcia spojená s konkrétnymi právomocami alebo povinnosťami, ktoré by vymenovanej osobe bránili konať v záujme dohliadaného subjektu.

Prítomnosť zástupcov akcionárov v riadiacom orgáne sa akceptuje.

V prípade zistenia významného konfliktu záujmov musí dohliadaný subjekt prijať adekvátne opatrenia. Je povinný:

- dôkladne posúdiť danú situáciu,
- rozhodnúť o tom, aké zmierňujúce opatrenia prijme na základe interných pravidiel, pokiaľ požadované opatrenia už nepredpisujú vnútroštátne právne predpisy,

Dohliadaný subjekt by mal odpovedať formou „vyhlásenia o konflikte záujmov“, v ktorom prijaté opatrenia orgánu dohľadu uspokojivým spôsobom zdôvodní.

²¹ Za blízke osoby sa považuje manžel/ka, registrovaný partner, spolubývajúci, dieťa, rodič alebo iná osoba, s ktorou dotyčný žije v spoločnej domácnosti.

Nezávislý úsudok

Každý člen riadiaceho orgánu má konať nestranne, na základe nezávislého úsudku.²² Toto kritérium sa posudzuje i v prípade neexistencie konfliktu záujmov, keďže absencia konfliktu záujmov sama osebe neznamená, že člen bude konať nestranne.

Toto kritérium sa bude v rámci hodnotenia brať do úvahy, ak spoločný dohliadací tím disponuje informáciami, ktoré naznačujú, že vymenovaná osoba nekonala nestranne vo svojich minulých funkciách či vo svojej súčasnej funkcii.

5.4 Časová kapacita

Kvalitatívne a kvantitatívne obmedzenia

Všetci členovia riadiaceho orgánu musia byť schopní venovať dostatok času výkonu svojich funkcií v inštitúcii.²³ Na čas, ktorý môže riaditeľ venovať výkonu svojej funkcie, môže mať vplyv viacero faktorov, napr. počet zastávaných riadiacich funkcií, veľkosť a stav subjektov, v ktorých zastáva riadiace funkcie, a povaha, rozsah a zložitosť ich činnosti, miesto, resp. krajina, kde sa subjekty nachádzajú, a iné profesionálne či osobné záväzky a okolnosti (napr. súdny proces, ktorého účastníkom je vymenovaná osoba).

Vzhľadom na to, že zastávanie viacerých riadiacich funkcií predstavuje významný faktor z hľadiska časovej kapacity, smernica CRD IV stanovuje maximálny počet „riadiacich funkcií, ktoré môže zastávať člen riadiaceho orgánu inštitúcie, ktorá je „významná“ z hľadiska veľkosti, internej organizácie a povahy, rozsahu a zložitosti svojej činnosti.²⁴ Smernica CRD IV tiež stanovuje určité pravidlá počítania riadiacich funkcií²⁵ a dáva príslušným orgánom možnosť povoliť členom riadiaceho orgánu zastávať jednu dodatočnú nevýkonnú riadiacu funkciu.²⁶

Dohliadaný subjekt je povinný poskytnúť prinajmenšom nasledujúce informácie:

- údaj o časovej náročnosti príslušnej funkcie,
- úplný zoznam funkcií a pozícií, ktoré predstavujú časové záväzky vymenovanej osoby,
- vlastné vyhlásenie vymenovanej osoby o dostatočnej časovej kapacite na výkon všetkých funkcií, potvrdené dohliadaným subjektom.

²² Článok 91 ods. 8 CRD IV.

²³ Článok 91 ods. 2 CRD IV.

²⁴ Článok 91 ods. 3 CRD IV.

²⁵ Článok 91 ods. 4 a 5 CRD IV.

²⁶ Článok 91 ods. 6 CRD IV.

Dodatočné informácie sa nevyžadujú v nasledujúcich prípadoch: i) ak vymenovaná osoba zastáva jednu výkonnú riadiacu funkciu v spojení s dvomi nevýkonnými riadiacimi funkciami alebo štyri nevýkonné riadiace funkcie, bez „zvýhodneného počítania“²⁷, ii) ak vymenovaná osoba nenesie žiadne konkrétne zodpovednosti (napr. predsedanie výboru) a iii) ak jej vlastné vyhlásenie nevyvoláva žiadne pochybnosti o dostatočnej časovej kapacite.

V ostatných prípadoch musí dohliadaný subjekt predložiť podrobné hodnotenie časovej náročnosti.

V závislosti od individuálnych okolností a na základe zásady úmernosti je možné požadovať nasledujúce dodatočné informácie:

- či je vymenovaná osoba zamestnaná na plný úväzok, spolu s informáciou o počte hodín a dní venovaných jednotlivým funkciám a pozíciám,
 - či je niektorá z funkcií spojená s ďalšími povinnosťami, napr. členstvom vo výboroch (napr. predseda výboru pre audit, riziká, odmeňovanie alebo nominácie),
 - či povaha, typ alebo veľkosť dohliadaného subjektu bude klásť vyššie časové nároky (napr. ak je dohliadaný subjekt regulovaný alebo kótovaný na burze),
 - potvrdenie o zabezpečení rezerv na ďalšie vzdelávanie, rast a krízové situácie²⁸,
 - či vymenovaná osoba disponuje praxou (všeobecne alebo vo vzťahu k spoločnosti), ktorá jej umožňuje plniť si svoje povinnosti s lepším prehľadom a tým aj efektívnejšie.
-

Počítanie riadiacich funkcií (vrátane „zvýhodneného počítania“)

Ako už bolo uvedené, počet riadiacich funkcií, ktoré môže zastávať člen riadiaceho orgánu inštitúcie považovanej za významnú v zmysle CRD IV, je obmedzený na jednu výkonnú riadiacu funkciu v spojení s dvomi nevýkonnými riadiacimi funkciami, resp. na štyri nevýkonné riadiace funkcie. K tomuto pravidlu však platia dva dodatky:

1. Riadiace funkcie v organizáciách, ktoré sledujú prevažne iné ako komerčné ciele, sa neberú do úvahy. Účasť v riadiacich orgánoch týchto organizácií však i napriek tomu môže ovplyvniť celkovú časovú kapacitu a preto by sa na hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti mala oznamovať.

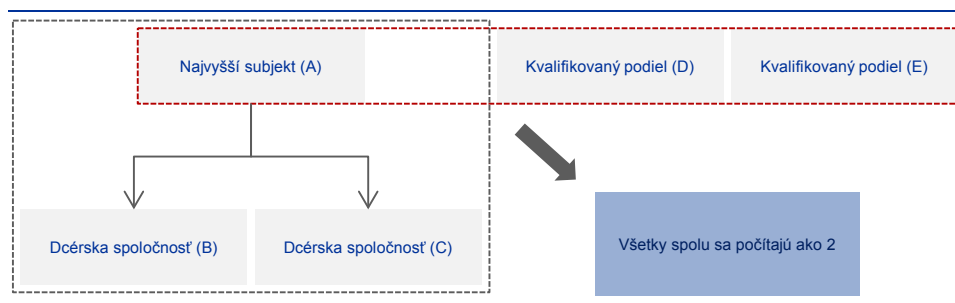
²⁷ Pojem „zvýhodnené počítanie“ je bližšie objasnený v texte pod boxom.

²⁸ Nielen krízové situácie súvisiace s inštitúciou, ale aj okolnosti, ktoré by mohli neočakávane ovplyvniť časové kapacity (napr. súdne procesy).

2. Niektoré viacnásobné riadiace funkcie sa spoločne považujú za jednu riadiacu funkciu („prednostné počítanie“):
 - (a) riadiace funkcie v tej istej skupine,
 - (b) riadiace funkcie v inštitúciách, ktoré sú členmi tej istej schémy inštitucionálneho zabezpečenia²⁹,
 - (c) riadiace funkcie v subjektoch, v ktorých má inštitúcia kvalifikovaný podiel.

ECB k počítaniu funkcií zaujíma konzervatívny postoj. Ak vymenovaná osoba v nasledujúcom príklade zastáva riadiacu funkciu v každom zo subjektov A až F, počítajú sa ako dve funkcie, nie jedna. I v prípade, že vymenovaná osoba zastáva jednu riadiacu funkciu v subjekte A a jednu riadiacu funkciu v subjekte E, počítajú sa ako dve funkcie. Ak však vymenovaná osoba zastáva riadiace funkcie v subjektoch A, B a C, počítajú sa ako jedna funkcia.

Obrázok 2
Počítanie riadiacich funkcií

Zdroje a poznámky

V prípade vysokého počtu nezapočítaných riadiacich funkcií (napr. členstvo v riadiacich orgánoch viacerých dcérskych spoločností) by mala vymenovaná osoba podrobne uviesť časovú náročnosť jednotlivých funkcií i prípadné synergie, ktoré môžu celkovú časovú náročnosť znížiť.

Ak vymenovaná osoba v rámci skupiny zastáva kombináciu výkonných i nevýkonných riadiacich funkcií, jej výkonná funkcia sa bude počítat prednostne pred nevýkonnou funkciou, takže sa bude počítat jej výkonná funkcia.

Všetky riadiace funkcie vo všetkých spoločnostiach sa počítajú bez ohľadu na to, či sú odmeňované alebo nie.

²⁹ V zmysle nariadenia o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Regulation – CRR) schéma inštitucionálneho zabezpečenia predstavuje dohodu o zmluvnej alebo zákonnej zodpovednosti skupiny bánk, ktorá chráni členské inštitúcie a najmä zabezpečuje ich likviditu a platobnú schopnosť.

5.5 Vhodné zloženie

Vlastné hodnotenie a priebežný dohľad nad riadením

Dohliadaný subjekt nesie prvoradú zodpovednosť za zisťovanie medzier, pokiaľ ide o vhodné zloženie, na základe vlastného hodnotenia jeho riadiaceho orgánu, napr. pomocou matice. Vzhľadom na to, že vhodné zloženie je predmetom priebežného dohľadu nad riadením, dohliadaný subjekt by mal tieto medzery oznamovať a konzultovať so spoločným dohliadacím tímom. To, ako vymenovaná osoba zapadá do zloženia riadiaceho orgánu, je jedným z kritérií pri počiatočnom hodnotení jej spôsobilosti a bezúhonnosti. Priebežný dohľad zo strany spoločných dohliadacích tímov sa na týchto hodnoteniach prejaví tiež.

Motivácia v čase vymenovania

Dohliadaný subjekt by mal poskytnúť:

- prehľad zloženia riadiaceho orgánu, ktorého členom sa má stať hodnotená osoba,
 - **stručné zdôvodnenie**³⁰ toho, ako vymenovaná osoba prispeje k potrebám vhodného zloženia³¹,
 - ak spoločný dohliadací tím zistí medzery vo vhodnom zložení a má záujem túto otázku prediskutovať, môže tiež požiadať o výsledok pravidelného vlastného hodnotenia.
-

Toto zdôvodnenie by malo podľa možnosti pozostávať z dvoch častí: analýzy momentálneho stavu na základe najnovších záverov vlastného hodnotenia a informácie o tom, ako tento stav ovplyvní vymenovaná osoba. V rámci tejto informácie je možné uviesť, ako vymenovaná osoba doplní/prispeje k momentálnemu stavu, resp. do akej miery sa spolieha na súčasných členov v určitých oblastiach znalostí, zručností a praktických poznatkov.

³⁰ V prípade významných inštitúcií v zmysle CRD IV by malo byť toto oznámenie zostavené za účasti nominačného výboru, v súlade s jeho povinnosťou stanovenou v článku 88 ods. 2 písm. c) CRD IV.

³¹ Táto povinnosť platí v prípade riadiaceho orgánu v jeho riadiacej funkcii i vo funkcii dohľadu. Súčasťou oznámenia by mali byť aj všetky prípadné návrhy na vymenovanie danej osoby do niektorého zo špecializovaných výborov riadiaceho orgánu.

6 Pohovory

6.1 Účel

Pohovory sú jedným zo spôsobov, ako získať informácie o vymenovanej osobe na doplnenie písomných údajov predložených dohliadaným subjektom či vymenovanou osobou, resp. iných údajov získaných z iných zdrojov. Pohovory sú príležitosťou presvedčiť sa o praktických skúsenostiach³² vymenovanej osoby a overiť si jej prehľad o dohliadanom subjekte a vývoji na príslušnom trhu. Prostredníctvom pohovorov je tiež možné posúdiť otázky integrity a bezúhonnosti alebo si overiť niektoré skutočnosti a uistiť sa tak o špecifických prvkoch spôsobilosti a bezúhonnosti danej osoby.

Pre orgán dohľadu je pohovor príležitosťou zoznámiť sa s vymenovanou osobou a vyjadriť svoje očakávania, pokiaľ ide o vzťahy medzi vymenovanou osobou, dohliadaným subjektom a orgánom dohľadu.

6.2 Rozsah a druhy

Cieľom pohovoru je **doplniť, resp. overiť si** i) podklady predložené vymenovanou osobou a/alebo dohliadaným subjektom alebo ii) informácie, ktoré orgán dohľadu získal iným spôsobom. Pohovory sú tak jedným z nástrojov, ktoré sa v rámci hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti používajú vo fáze zhromažďovania informácií na určenie relevantných skutočností.

Postoj ECB k uplatňovaniu pohovorov v rámci hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti vychádza z princípu úmernosti a rizikovosti.

Pohovory budú **povinné** v prípade **vymenovania nových osôb** do pozície hlavných výkonných riaditeľov (CEO) a predsedov v samostatných bankách a najväčších bankách v skupine. Pokiaľ je najvyšší subjekt v skupine holding, pohovory budú povinné pre najväčšiu banku v skupine. V prípade družstevných systémov sa za najvyšší subjekt považuje ústredný orgán alebo združenie ústredných orgánov.

Pozície hlavných výkonných riaditeľov (alebo ekvivalentné pozície) a predsedov riadiaceho orgánu sú spojené s najvyšším rizikom, preto sa pri vymenovaní do týchto funkcií budú pohovory vykonávať vždy. V náležite opodstatnených prípadoch môže ECB od pohovoru upustiť, konkrétne vtedy, ak osoba vymenovaná za hlavného výkonného riaditeľa už je jedným zo súčasných členov riadiaceho orgánu, alebo ak absolvovala pohovor v nedávnej minulosti.

³² Bod 5.1.

Vo všetkých ostatných prípadoch sa pohovory môžu uplatniť podľa uváženia ako nástroj na hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti (napr. v prípade vzniku pochybnosti o spôsobilosti alebo integrite/bezúhonnosti vymenovanej osoby).

Počas **informatívneho pohovoru** sa budú preberať všetky otázky vhodnosti. Ak po uskutočnení pohovoru stále zostávajú určité pochybnosti, je možné uskutočniť **druhý, špecifický pohovor** zameraný na skutočnosti, ktoré tieto pochybnosti vyvolali. ECB sa tiež môže rozhodnúť uskutočniť len špecifický pohovor, napr. ak už z písomných podkladov jasne vyplýva určitá špecifická pochybnosť o spôsobilosti a bezúhonnosti vymenovanej osoby.

6.3 Oznámenie

Vymenovaná osoba a dohliadaný subjekt dostanú v primeranom predstihu oznámenie o dátume, hodine a mieste konania požadovaného pohovoru.

V prípade iniciovania špecifického pohovoru z dôvodu špecifickej pochybnosti o spôsobilosti a bezúhonnosti vymenovanej osoby bude vymenovanej osobe a dohliadanému subjektu vopred zaslaný prehľad diskutovaných otázok.

6.4 Komisia poverená pohovorom

Komisia poverená pohovorom bude spravidla zložená minimálne z dvoch, a spravidla nie viac ako troch osôb. Komisia, a prinajmenšom jej predseda, musí mať dostatočne vysoké postavenie. Žiadny člen komisie nesmie mať skutočný ani vnímaný konflikt záujmov a voči hodnotenej vymenovanej osobe musí byť nestranný.

6.5 Jazyk

ECB sa dohodne na jazyku, v ktorom sa pohovor s vymenovanou osobou bude viesť. Ak dohliadaný subjekt na účely doručovania formálnych rozhodnutí ECB súhlasil s používaním anglického jazyka, pohovor bude prebiehať v angličtine, pokiaľ vymenovaná osoba nepožiadala o iný jazyk.

7 Proces hodnotenia

Dôvody na spustenie procesu hodnotenia

Dôvodom na uskutočnenie hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti môže byť:

- zmena v zložení riadiaceho orgánu v dôsledku vymenovania nového člena, zmeny funkcie alebo opätovného vymenovania do funkcie³³,
- nové skutočnosti alebo akákoľvek iná okolnosť³⁴, alebo
- udeľovanie povolenia³⁵ alebo posudzovanie kvalifikovanej účasti³⁶.

7.1 Vymenovanie nových osôb

Bežný postup

Bežný interný postup SSM pri vymenovaní nových osôb sa začína podaním oznámenia dohliadaného subjektu adresovaného NCA o (navrhovanom) vymenovaní nového člena riadiaceho orgánu v súlade s platnými vnútroštátnymi právnymi predpismi. Dohliadaný subjekt na tento účel používa formuláre a vzory oznámení poskytnuté príslušným vnútroštátnym orgánom. NCA následne informuje ECB a oznámi jej prípadnú časovú lehotu, v rámci ktorej má podľa vnútroštátneho práva povinnosť prijať príslušné rozhodnutie. NCA a ECB zhromaždia všetky potrebné podklady a vykonajú spoločné hodnotenie, pričom dbajú na:

- vykonanie hodnotenia v súlade s vecnými kritériami stanovenými vo vnútroštátnom práve,
- dodržanie požiadaviek vyplývajúcich z práva EÚ a
- konzistentnosť s výsledkami iných hodnotení spôsobilosti a bezúhonnosti.

Súčasťou hodnotenia je: vyhodnotenie predloženej dokumentácie, preverenie miestnych registrov, preverenie databázy EBA o správnych sankciách, v príslušných prípadoch kontaktovanie iných vnútroštátnych orgánov – konkrétne orgánu zodpovedného za finančnú disciplínu (v relevantných prípadoch) a miestnych alebo zahraničných orgánov zodpovedných za dohľad nad ostatnými finančnými subjektmi, v ktorých je/bola vymenovaná osoba zamestnaná alebo zastáva/la funkciu člena

³³ Článok 93 nariadenia o rámci SSM.

³⁴ Článok 94 nariadenia o rámci SSM.

³⁵ Článok 78 nariadenia o rámci SSM.

³⁶ Článok 86 nariadenia o rámci SSM.

riadiaceho orgánu. NCA a ECB môžu v prípade potreby požiadať o poskytnutie dodatočných informácií, a to písomne alebo prostredníctvom pohovoru.

ECB za súčinnosti NCA vypracuje rozhodnutie na schválenie Rade pre dohľad, ktoré následne prijíma Rada guvernérov.

V prípade väčšiny menších subjektov pod priamym dohľadom ECB sa pri zmenách v zložení riadiaceho orgánu a opätovných vymenovaniach do funkcie uplatňuje zásada úmernosti. V týchto prípadoch sa používa zjednodušený postup a zjednodušený formulár. Hodnotenie plnenia všetkých kritérií spôsobilosti a bezúhonnosti však zostáva nezmenené.

Zmeny v zložení riadiaceho orgánu

Za zmenu v zložení riadiaceho orgánu sa považuje zmena, ktorá nebola spôsobená vymenovaním novej osoby. Medzi takéto zmeny patrí opätovné vymenovanie do funkcie, zmena pridelenej funkcie a odchod z funkcie.

K „zmene pridelenej funkcie“ dochádza v prípade:

- návrhu na vymenovanie nevýkonného člena za výkonného riaditeľa alebo naopak,
- návrhu na vymenovanie člena za predsedu riadiaceho orgánu, predsedu jedného z jeho špecializovaných výborov alebo za hlavného výkonného riaditeľa (CEO).

V prípade zmien v zložení riadiaceho orgánu (zmien pridelených funkcií a opätovných vymenovaní do funkcie) sa hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti vykonáva, len ak to vyžadujú vnútroštátne právne predpisy, a to spôsobom v nich stanoveným. Dohliadaný subjekt je povinný oznámiť zmeny NCA a konečné rozhodnutie prijíma ECB. Ak vnútroštátne právo žiadne rozhodnutie nevyžaduje, dohliadaný subjekt zmeny NCA len oznamuje.

Hodnotenie zmeny pridelenej funkcie sa zameriava predovšetkým na prax príslušnej osoby, ktorá je v tomto prípade najrelevantnejším kritériom. Zmena však môže ovplyvniť i časovú kapacitu, prípadný konflikt záujmov³⁷ a vhodnosť zloženia riadiaceho orgánu, a preto sa bude posudzovať i z tohto hľadiska.

V prípade opätovného vymenovania do funkcie sa vymenovaná osoba považuje za vhodnú, ak počas jej prvého funkčného obdobia v pozícii člena riadiaceho orgánu nenastali žiadne nové skutočnosti, pokiaľ vnútroštátne právo i v takých prípadoch nevyžaduje podrobné prehodnotenie všetkých piatich kritérií spôsobilosti a bezúhonnosti.

³⁷ Týka sa to najmä prípadov, keď vymenovaná osoba zastáva ďalšie funkcie v skupine, ktorej súčasťou je predmetná inštitúcia. Ak je napríklad vymenovaná osoba navrhovaná do funkcie nevýkonného riaditeľa v materskej spoločnosti, ale zároveň zostáva výkonným riaditeľom na dcérskej úrovni, takáto funkcia môže vyvolať nový konflikt záujmov.

Odchod z funkcie tiež spôsobuje zmenu v zložení riadiaceho orgánu. V takých prípadoch však nie je potrebné prijať žiadne rozhodnutie. S predmetnou osobou sa môže pri odchode z funkcie uskutočniť pohovor s cieľom získať informácie o okolnostiach odchodu z riadiaceho orgánu, ktoré môžu byť prínosné pre priebežný dohľad nad danou inštitúciou.

7.2 Nové skutočnosti

ECB a NCA sa môžu o nových skutočnostiach dozvedieť rôznym spôsobom. Podľa článku 94 ods. 1 nariadenia o rámci SSM majú dohliadané subjekty povinnosť oznamovať NCA všetky nové skutočnosti alebo „iné otázky“ (ďalej len „nové skutočnosti“). NCA a ECB sa však o nových skutočnostiach, ktoré môžu ovplyvniť predchádzajúce hodnotenie vhodnosti vymenovanej osoby, môžu dozvedieť aj iným spôsobom (napr. z oznámenia o porušení predpisov, z informácií získaných počas preverky na mieste, z tlače).

V individuálnych prípadoch sa môžu ECB a NCA rozhodnúť iniciovať prehodnotenie.³⁸ Prípadné prehodnotenie bude zamerané najmä na dotknuté kritériá.

7.3 Udeľovanie povolení a posudzovanie kvalifikovaných účastí

Pri udeľovaní povolenia na výkon činnosti úverovej inštitúcie je hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti súčasťou licenčného konania.

V prípade posudzovania nadobudnutia kvalifikovanej účasti, pri ktorom má navrhovaný nadobúdateľ v dôsledku navrhovanej akvizície vymenovať člena riadiaceho orgánu, je hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti súčasťou posudzovania nadobudnutia kvalifikovanej účasti.

³⁸ Článok 94 ods. 2 nariadenia o rámci SSM.

8 Rozhodnutie

Postup vychádzajúci z implicitného súhlasu (neuplatnenie námietky)

Každé hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti vedie k prijatiu formálneho rozhodnutia ECB. Rozhodnutie schvaľuje Rada pre dohľad a prijíma Rada guvernérov na základe postupu vychádzajúceho z implicitného súhlasu stanoveného v článku 26 nariadenia o SSM, pričom platia prípadné lehoty určené vo vnútroštátnom práve.

Druhy rozhodnutí

Vymenovaná osoba je buď uznaná ako spôsobilá a bezúhonná, alebo nie. ECB však má v prípade kladných rozhodnutí právomoc vydávať odporúčania, určovať podmienky a ukladať povinnosti. Ak existujúce pochybnosti nie je možné primerane vyriešiť týmito prostriedkami, musí byť vydané záporné rozhodnutie.

Kladné i záporné rozhodnutia môžu tiež odkazovať na súvisiace činnosti v rámci priebežného dohľadu.

Ak by zamýšľané rozhodnutie mohlo nepriaznivo ovplyvniť práva vymenovaných osôb alebo dohliadaného subjektu³⁹, je potrebné uplatniť určité základné zásady a práva:

- ECB bude pri svojich rozhodnutiach v rámci konaní vychádzať zásadne len z výhrad, ku ktorým sa dotknuté osoby (zúčastnené strany) majú možnosť vyjadriť.⁴⁰
- ECB zohľadní všetky relevantné okolnosti⁴¹ a v prípade potreby môže vypočúť svedkov a znalcov a zhromaždiť dôkazy.⁴²
- Zúčastnená strana má právo na vypočutie.⁴³
- Zúčastnená strana má všeobecne platné práva: právo na právne zastúpenie⁴⁴, právo na prístup k dokumentácii ECB⁴⁵ a právo na uvedenie dôvodov⁴⁶.

³⁹ Napríklad v prípade záporného rozhodnutia, resp. kladného rozhodnutia ukladajúceho dodatočné podmienky, ktoré neboli výslovne a písomne schválené vymenovanou osobou a dohliadaným subjektom.

⁴⁰ Článok 22 nariadenia o SSM.

⁴¹ Článok 28 nariadenia o rámci SSM.

⁴² Články 29 a 30 nariadenia o rámci SSM.

⁴³ Článok 31 nariadenia o rámci SSM. Vypočutie sa môže uskutočniť v rámci stretnutia alebo písomnou formou a vychádza z návrhu rozhodnutia. Návrh rozhodnutia sa upravuje na základe záverov z vypočutia.

⁴⁴ Článok 27 nariadenia o rámci SSM.

8.1 Kladné rozhodnutia

Ako už bolo uvedené, ECB je oprávnená ku kladným rozhodnutiam pripojiť určité odporúčania, podmienky a povinnosti.

Kladné rozhodnutia s odporúčaním

Ak sú splnené všetky požiadavky na spôsobilosť a bezúhonnosť, ale napriek tomu bol zistený nedostatok, ktorý je potrebné odstrániť, môže ECB do rozhodnutia o spôsobilosti a bezúhonnosti zahrnúť určité odporúčania alebo očakávania. Používanie takýchto nezáväzných nástrojov má zároveň slúžiť na presadzovanie osvedčených postupov v inštitúciách a poukazovať na vhodné zlepšenia.

Kladné rozhodnutia s podmienkou

ECB môže tiež určovať podmienky. Podmienka predstavuje požiadavku, ktorú ECB dohliadanému subjektu (aj keď môže mať priame následky i na vymenovanú osobu) uloží namiesto záporného rozhodnutia. ECB ukladá podmienky, len ak je to potrebné na zabezpečenie splnenia platných kritérií spôsobilosti a bezúhonnosti zo strany vymenovanej osoby. ECB môže podmienky ukladať, len ak:

- by mohla prijať záporné rozhodnutie, ale nedostatok sa dá ľahko odstrániť,
- je podmienka jednoznačná a dá sa splniť jednoznačným spôsobom v pomerne krátkom čase,
- podmienka vychádza z hodnotiacich kritérií stanovených v platných vnútroštátnych právnych predpisoch.

Medzi najbežnejšie podmienky patria:

- záväzok absolvovať určenú odbornú prípravu,
- zloženie externej riadiacej alebo inej funkcie,
- skúšobná lehota v pozícii pod úrovňou riadiaceho orgánu.

V prípade vydania podmieneného rozhodnutia je vymenovaná osoba povinná včas informovať ECB o splnení stanovenej podmienky. Nesplnenie stanovenej podmienky znamená, že rozhodnutie ECB nenadobudne účinnosť, resp. účinnosť stratí.

Ak vymenovaná osoba už pôsobí vo funkcii člena riadiaceho orgánu a odmietne dobrovoľne odstúpiť, ECB môže využiť svoje dohľadové právomoci na jej odvolanie z riadiaceho orgánu.⁴⁷ Na takéto odvolanie je potrebné nové osobitné rozhodnutie

⁴⁵ Článok 32 nariadenia o rámci SSM.

⁴⁶ Článok 33 nariadenia o rámci SSM.

⁴⁷ Článok 16 ods. 2 písm. m nariadenia o SSM.

ECB, ktoré však nezahŕňa nové hodnotenie spôsobilosti a bezúhonnosti; platí však právo na vypočutie.

Kladné hodnotenie s uloženou povinnosťou

Súčasťou rozhodnutia ECB môže byť i povinnosť poskytovať určitý druh informácií na účely priebežného hodnotenia spôsobilosti a bezúhonnosti alebo prijatie konkrétnych opatrení súvisiacich so spôsobilosťou a bezúhonnosťou, ktoré sa nedotýkajú vymenovanej osoby, ale celého dohliadaného subjektu. Na rozdiel od podmienky nesplnenie povinnosti automaticky neovplyvňuje spôsobilosť a bezúhonnosť vymenovanej osoby.

Medzi najbežnejšie povinnosti patria:

- poskytovanie informácií o prebiehajúcich súdnych konaniach,
- odstránenie nedostatkov v písomných pravidlách týkajúcich sa konfliktu záujmov,
- odstránenie nedostatkov v otázke vhodného zloženia riadiaceho orgánu.

8.2 Doručenie rozhodnutia a odvolanie

Rozhodnutie Rady guvernérov sa doručuje dohliadanému subjektu a vymenovanej osobe. Výkon rozhodnutia Rady guvernérov sa riadi vnútroštátnym právom (vymenovaná osoba napr. musí byť zapísaná do príslušného národného registra).

Vymenovaná osoba alebo dohliadaný subjekt môžu požiadať o revíziu rozhodnutia Administratívnym revíznym výborom alebo rozhodnutie napadnúť priamo na Súdnom dvore Európskej únie.

9 Odvolávanie členov riadiaceho orgánu

Podľa článku 16 ods. 2 písm. m nariadenia o SSM je ECB oprávnená kedykoľvek odvolať členov riadiaceho orgánu významnej úverovej inštitúcie, ktorí nespĺňajú požiadavky stanovené v aktoch uvedených v prvom pododseku článku 4 ods. 3 nariadenia o SSM.

Skratky a pojmy

Vymenovaná osoba	Osoba navrhovaná alebo už vymenovaná do funkcie v riadiacom orgáne
AUT	Odbor pre udeľovanie povolení ECB
CRD IV	Smernica o kapitálových požiadavkách
Riadiaca funkcia	Funkcia člena riadiaceho orgánu obchodnej spoločnosti
EBA	Európsky orgán pre bankovníctvo (European Banking Authority)
ECB	Európska centrálna banka
EÚ	Európska únia
Riadiaci orgán	Riadiaci orgán vo svojej dozornej funkcii a vo svojej riadiacej funkcii
NCA	Príslušný vnútroštátny orgán (national competent authority)
SREP	Proces preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (Supervisory Review and Evaluation Process)
SSM	Jednotný mechanizmus dohľadu (Single Supervisory Mechanism)
Nariadenie o jednotnom mechanizme dohľadu	
Nariadenie o rámci jednotného mechanizmu dohľadu	
Usmernenia EBA o spôsobilosti a bezúhonnosti	
Usmernenia EBA o vnútornom riadení	

© Európska centrálna banka 2016

Poštová adresa 60640 Frankfurt am Main, Germany
Telefón +49 69 1344 0
Internet www.bankingsupervision.europa.eu

Všetky práva vyhradené. Šírenie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené, ak je uvedený zdroj.